

Srednja Evropa

Srednjevropška sredogorja in planote

Srednjevropška sredogorja in planote

- **pokrajine srednje in južne Nemčije ter Češke in Slovaške, deloma tudi jugozahodne Poljske, pripadajo svetu hercinskih grudastih sredogorij**
- **le-ta se začenjajo že v Franciji in Belgiji z Vogezi in Ardeni ter se v širokem pasu vlečejo preko Porenja in Polabja do zgornjega porečja Odre in Visle**

V atlasu na strani 58 poiščite pas srednjevropškim sredogorij in planot!

- **zgrajena so iz magmatskih in metamorfnih kamenin, ki so se zadnjič nagubale v karbonu**
- **morski zalivi so takrat preplavljali njihova obrobja in le-ti so zato zapustili bogate sloje črnega premoga**
- **kasneje so se čez te stare grude marsikje usedle široke nenagubane skladovnice mezozojskih peščenjakov, ki so jih zunanji procesi večkrat uravnali, vse dokler jih niso zajela mlajša navpična premikanja ter jih razkosala v zmes grud, kotlin in tektonskih jarkov**
- **tako so nastala sredogorja s planotami, v katere so se dokaj globoko zajedle reke, ki so ponekod izoblikovale precej zavite rečne doline**
- **ponekod so v okviru višjih sredogorskih gub zaostala široka območja nižjih planot (Češkomoravska planota), marsikje pa so se med njimi vdrli široki in dolgi, danes prometno pomembni tektonski jarki (dolina Rena)**

V atlasu na strani 58 poiščite Češkomoravsko planoto in dolino Rena!

- **tudi južno od sredogorij, v širokem predgorju Alp, se je oblikoval obsežen pas nizkih planot, ki jih je še v terciarju širok morski rokav prekril s svojimi**

sedimenti, poznejša alpska poledenitev pa z glacialnimi in fluvioglacialnimi sedimenti

- **v južnem delu so ostanki poledenitve tudi številna jezera**
- **pokrajine teh planot (Švabsko-bavarska planota, Švicarsko podgorje) so poleg Renske doline in Ronsko-Saonskega podolja, med najpomembnejšimi prometnimi in naselitvenimi regijami v Evropi**

V atlasu na strani 58 poiščite Švabsko-bavarsko planoto in Švicarsko podgorje!

- **svet srednjeevropskih sredogorij in planot je tudi sicer, kljub svoji močni razdrobljenosti in težki preglednosti, skoraj povsod lahko prehodna, saj so se vanj z vseh strani globoko zajedla dolinska omrežja porečij Rena, Donave, Labe in Odre ter ga živahno razčlenile**

V atlasu na strani 58 poiščite naslednje reke; Ren, Donavo, Labo in Odro!

- **sredogorski svet Srednje Evrope je bil prvotno poraščen z listnatimi ter v višjih predelih z iglastimi gozdovi**
- **gozd je bil temeljiti izkrčen že v srednjem veku (kolonizacije)**
- **danes ima tako pokrajina povsem drugačen izgled in sicer gre za zmes gozdnih zaplat, obdelanih površin in goste mreže naselij**
- **doba industrijske revolucije in razmaha kapitalizma, je pokrajino prepredla še z gostim železniškim in plovnim omrežjem, hitro se je širila industrializacija, prav tako so se hitro širila stara mesta, nastajala so povsem nova industrijska naselja ter industrijske pokrajine (Porurje, Šlezija)**

V atlasu na strani 58 ali na strani 68 poiščite Porurje in Šlezijo!

• hkrati

se je moderniziralo tudi kmetijstvo

-Nemčija, Poljska, Češka, Slovaška, Švica, Avstrija, Madžarska, Slovenija
-imenujemo jo tudi Centralna ali Celinska Evropa
-regija ni niti pokrajinsko niti družbeno enotna
-velike so predvsem razlike v gospodarskem razvoju
-pokrajinsko razdelimo Srednjo Evropo na tri pokrajinske enote

[Redacted]

-gre za pokrajine srednje in južne Nemčije ter Češke in Slovaške ter deloma za pokrajine jugozahodne Poljske
-sredogorja se začnejo že v Franciji z Vogezi in v Belgiji z Ardeni
-sredogorja so zgrajena pretežno iz magmatskih in metamornih kamenin, ki so se zadnjih nagubale v karbonu
-morski zalivi so takrat preplavljali njihova obrobja in le-ti so zato zapustili bogate sloje črnega premoga
-kasneje so se čez te stare grude marsikje usedle široke nenagubane skladišnice mezozoijskih peščenjakov, ki so jih zunanji procesi večkrat uravnali, vse dokler jih niso zajela mlajša navpična premikanja ter jih razkosala v zmes grud, kotlin in tektonskih jarkov
-v okviru višjih sredogorskih gub so ponekod zaostala široka območja nižjih planot
-južno od sredogorja se je izoblikoval širok pas nizkih planot (morski, glacialni in fluvio-glacialni sedimenti)
-svet srednjeevropskih planot in sredogorij je dokaj lahko prehodan
-prvotna vegetacija je bil listnat in iglast gozd, vendar je bila le-ta močno izkrčena že v srednjem veku
-razmah industrije, skupaj z modernim kmetijstvom, je močno vplival na današnjo podobo pokrajine

[Redacted]